

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 11. listopada 2023.
(OR. en)

13994/23

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0234(COD)**

AGRI 599
FOOD 72
ENV 1101
COMPET 971
SAN 578
MI 839
IND 523
CONSOM 353
ENT 212
CODEC 1822

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Okvirna direktiva o otpadu – aspekti povezani s hranom
– *informacije predsjedništvai Komisije*
– *razmjena mišljenja*

Za delegacije se u Prilogu nalazi informativni dokument predsjedništva s pitanjima za usmjeravanje razmjene mišljenja ministara i ministrica o navedenoj temi na sastanku Vijeća (poljoprivreda i ribarstvo) 23. i 24. listopada 2023.

Okvirna direktiva o otpadu – aspekti povezani s hranom

– informativni dokument predsjedništva

U Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. kao cilj održivog razvoja br. 12.3¹ utvrđeno je nastojanje da se do 2030. prepolovi globalno rasipanje hrane po stanovniku na maloprodajnoj i potrošačkoj razini te da se smanji gubitak hrane u proizvodnim lancima i lancima opskrbe, uključujući gubitke poslije berbe.

Vijeće je u zaključcima usvojenima 28. lipnja 2016.² potvrdilo da je smanjenje gubitka i rasipanja hrane izazov na svjetskoj razini koji zahtijeva globalno, regionalno i lokalno djelovanje te je pozvalo države članice da potvrde svoju predanost postizanju cilja održivog razvoja br. 12.3. Također je pozvalo Komisiju da poduzme inicijative, među ostalim u cilju boljeg uključivanja sprečavanja gubitka i rasipanja hrane u cijelom vrijednosnom lancu.

U Okvirnoj direktivi o otpadu³, donesenoj 2008., utvrđuju se osnovni koncepti i definicije koji se odnose na gospodarenje otpadom na razini EU-a. Ta je okvirna direktiva 2018. izmijenjena Direktivom (EU) 2018/851, kojom je uvedena obveza za države članice da u okviru svojih programa sprečavanja nastanka otpada razviju specifične programe za sprečavanje nastanka otpada od hrane.

¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>.

² 10730/16.

³ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva.

Komisija je 5. srpnja 2023. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela prijedlog s daljnjim izmjenama Okvirne direktive o otpadu, koji uključuje pravno obvezujuće ciljeve za smanjenje rasipanja hrane. Riječ je o jednoj od obveza iz strategije „od polja do stola”. Isto tako, prijedlogom se želi osnažiti predanost EU-a i njegovih država članica postizanju cilja održivog razvoja br. 12.3.

U prijedlogu se utvrđuju sljedeći ciljevi za smanjenje rasipanja hrane na razini država članica koje treba ostvariti do 31. prosinca 2030.:

- u fazi prerade: smanjenje za 10 % u usporedbi s količinom nastalom iz 2020.
- u fazi maloprodaje i distribucije, u restoranima i na mjestima na kojima se poslužuje hrana te u kućanstvima: zajedničko smanjenje za 30 % (u jedinicama po stanovniku) u usporedbi s količinom nastalom 2020.

Prijedlog ne sadržava cilj za fazu primarne proizvodnje. U procjeni učinka Komisija zaključuje da je otpad u fazi primarne proizvodnje kolateralna posljedica neučinkovitosti u prehrambenom lancu koje poljoprivrednici ne mogu kontrolirati, kao što su meteorološki uvjeti ili tržište.

Prijedlog sadržava i odredbe o programima za sprečavanje rasipanja hrane država članica i mjere koje države članice trebaju poduzeti kako bi spriječile nastajanje otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, preradi i proizvodnji, maloprodaji i ostaloj distribuciji hrane te u kućanstvima. Te mjere uključuju sljedeće:

- razvoj intervencija za promjenu ponašanja i kampanja za informiranje javnosti o sprečavanju rasipanja hrane,
- utvrđivanje i uklanjanje neučinkovitosti u funkcioniranju lanca opskrbe hranom i podupiranje suradnje među svim dionicima, uz osiguravanje pravedne raspodjele troškova i koristi mjera za sprečavanje,
- poticanje doniranja hrane i drugih oblika redistribucije za ljudsku potrošnju, pri čemu se korištenju za prehranu ljudi daje prednost pred korištenjem u hrani za životinje i preradom u neprehrambene proizvode,
- podupiranje osposobljavanja i razvoja vještina te olakšavanje pristupa mogućnostima financiranja, posebno za mala i srednja poduzeća i aktere socijalne ekonomije.

Nadalje, u prijedlogu se predviđa da će Komisija do kraja 2027. preispitati razinu usklađenosti s ciljevima kako bi ih, prema potrebi, izmijenila odnosno proširila na druge faze lanca opskrbe hranom ili utvrdila nove ciljeve za razdoblje nakon 2030.

Predsjedništvo napominje da je prijedlog od velike važnosti za poljoprivredno-prehrambeni sektor. Vrlo je bitna činjenica da prijedlog izravno utječe na prehrambeni lanac, posebice zato što su ciljevi smanjenja utvrđeni u specifičnim fazama prehrambenog lanca.

S obzirom na navedeno predsjedništvo smatra da je primjereno nakon prezentacije Komisije na sastanku Vijeća AGRIFISH održati razmjenu mišljenja o navedenom prijedlogu.

Predsjedništvo predlaže da se rasprava usmjeri na aspekte povezane s hranom, i to na osnovi sljedećih pitanja:

1. Kakvo je vaše mišljenje o prijedlogu s obzirom na elemente povezane s rasipanjem hrane?
2. Koje alate smatrate najprikladnijima za postizanje ciljeva prijedloga u vezi s rasipanjem hrane?